

www.sate.gr





Στα 101,3 δις ευρώ τα χρέη προς την εφορία

Πέντε δισεκατομύρια, 200 εκατομμύρια ευρώ νέα «φέσια» προς την εφορία δημιούργησαν κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

του **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΙΑΜΑΝΤΙΔΗ**
ddiamantidis@gmail.com

Τον τελευταίο μήνα του πρώτου εξαμήνου, δηλαδή τον Ιούνιο, προέκυψαν νέες απλήρωτες οφειλές, ύψους 428 εκατ. ευρώ, τη στιγμή που μπροστά μας βρίσκεται τους επόμενους μήνες ο «Γολγοθάς» της αποπληρωμής του φόρου εισοδήματος, του **ΕΝΦΙΑ** κ.ά.

Ειδικότερα, τα νεότερα στοιχεία της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) δείχνουν ότι στο τέλος Ιουνίου, τα φρέσκα ληξιπρόθεσμα χρέη ανήλθαν σε 5,192 δις ευρώ έναντι 4,764 δις ευρώ τον Μάιο, με αύξηση 428 εκατ. ευρώ. Από τα 5,192 δις ευρώ, τα 4,164 δις ευρώ είναι απλήρωτοι φόροι, οι οποίοι

«φούσκωσαν» κατά 392 εκατ. ευρώ τον περασμένο μήνα. Παλαιά και φρέσκα ληξιπρόθεσμα χρέη διαμορφώνονται πλέον στα 101,359 δις ευρώ, με την ΑΑΔΕ να επιταχύνει τις κατασχέσεις. Στο τέλος Ιουνίου, οι οφειλέτες που έχουν βιώσει τον εφιάλτη των κατασχέσεων έφθασαν το 1.137.235 (από 1.128.203) ή το 67,13% των 1.694.042 φορολογουμένων στους οποίους υπάρχει η δυνατότητα επιβολής αναγκαστικών μέτρων. Πρακτικά, μέσα σε έναν μήνα, ενεργοποιήθηκαν κυρίως κατασχέσεις αλλά και δεσμεύσεις περιουσιακών στοιχείων σε βάρος επιπλέον 9.032 φορολογουμένων.

Οι οφειλέτες με ληξιπρόθεσμα χρέη, πάντως, περιορίζονται σταδιακά το τελευταίο πεντάμηνο και συγκεκριμένα από 4.107.315 τον Ιανουάριο, έφθασαν τον Ιούνιο σε 3.727.416 φορολογούμενους.

Από το μπαράζ των κατασχέσεων και τις ρυθμίσεις που τρέχουν, η ΑΑΔΕ έχει βάλει στα ταμεία της το ποσό των 2,699 δις ευρώ από ληξιπρόθεσμες οφειλές (παλαιές και φρέσκες) στο πρώτο εξάμηνο του έτους.

18 προϊόντα «σπρώχνουν» τις ελληνικές εξαγωγές

Ένας πυρήνας 18 προϊόντων αποτέλεσε την ατμομηχανή των ελληνικών εξαγωγών στην περίοδο της κρίσης, σημειώνοντας αύξηση εξαγωγών 71% στο διάστημα 2009-2017 (έναντι μόλις 25% για τις λοιπές εξαγωγές, εκτός πετρελαίου).

Σύμφωνα με σχετική μελέτη της Εθνικής Τράπεζας, τα «δυναμικά» αυτά προϊόντα (που είναι το 30% των ελληνικών εξαγωγών) διακρίνονται σε δύο κατηγορίες:

τα «βασικά» εξαγωγικά μας προϊόντα, που καλύπτουν το 27% των ελληνικών εξαγωγών και έχουν κατακτήσει σημαντικά μερίδια στις διεθνείς αγορές (όπως το αλουμίνιο (1,5%), το

μάρμαρο (7,5%), το ελαιόλαδο (8%), οι ελιές (26%) και η φέτα (3%)), και

τα «ανερχόμενα» εξαγωγικά προϊόντα που, ενώ ακόμα καλύπτουν μόλις το 3% των ελληνικών εξαγωγών, έχουν εκρηκτική πορεία κατάκτησης μεριδίων στις διεθνείς αγορές (όπως το γιαούρτι (7%), το παγωτό (1%), το καπνιστό ψάρι (2%) και τα φιστίκια (1,6%).

Κατά τη διάρκεια της κρίσης, τα «βασικά» προϊόντα διατήρησαν το μερίδιό τους στις διεθνείς αγορές κ.μ.ο. κοντά στο 2,5% και τα «ανερχόμενα» προϊόντα σχεδόν διπλασίασαν το μερίδιό τους (προσεγγίζοντας το 2% το 2017).

Τα λοιπά εξαγωγικά προϊόντα περιορίσαν κατά τη διάρκεια της κρίσης το ήδη χαμηλό μερίδιό τους στις διεθνείς αγορές (0,12% κ.μ.ο. το 2017, από 0,16% το 2009).

Ως αποτέλεσμα, τα «δυναμικά» προϊόντα (βασικά και ανερχόμενα) τριπλασίασαν τη στήριξη τους στο ελληνικό ΑΕΠ σε 0,12% ετησίως την περίοδο κρίσης (με σωρευτική συνεισφορά της τάξης των 2 δις) από 0,04% προ κρίσης, ενώ η αντίστοιχη συνεισφορά των λοιπών εξαγωγών περιορίστηκε κατά σχεδόν 80% (φτάνοντας μόλις το 0,08% ετησίως κατά την περίοδο της κρίσης από 0,34% προ κρίσης).



Ιταλία και Γερμανία οι καλύτεροι «πελάτες» μας

Όπως επισημαίνεται στη μελέτη της Εθνικής Τράπεζας, οι χώρες της Δυτικής Ε.Ε. απορροφούν το 45% των ελληνικών εξαγωγών αγαθών, με την Ιταλία να καλύπτει το 12% (και να αυξάνει τη ζήτησή της κατά 57% την τελευταία δεκαετία) και τη Γερμανία να καλύπτει το 10% των ελληνικών εξαγωγών (και να αυξάνει τη ζήτησή της κατά 15% κατά την ίδια περίοδο).

Ενώ οι ελληνικές εξαγωγές προς τις χώρες της ΕΕ αυξάνονταν με ίδιο μέσο ετήσιο ρυθμό προ και μετά κρίσης (6-7%), οι ελληνικές εξαγωγές προς χώρες εκτός ΕΕ αυξήθηκαν με χαμηλότερους ρυθμούς κατά τη διάρκεια της κρίσης (3% κ.μ.ο. ετη-

σίως κατά τα χρόνια της κρίσης, από 7% προ κρίσης).

Η εξέλιξη αυτή κυρίως αντανακλά τη μείωση των ελληνικών εξαγωγών προς τις ΗΠΑ, την Αλβανία και την ΠΓΔΜ κατά την τελευταία δεκαετία.

Από την άλλη πλευρά, χώρες της Ανατολικής Ευρώπης αύξησαν τη ζήτησή τους για ελληνικά προϊόντα – με τις εξαγωγές μας προς Πολωνία να αυξάνονται κατά 119% την περίοδο 2009-2017 και προς Τσεχία κατά 149%.

Επίσης, αξιοσημείωτη αύξηση πέτυχαν οι ελληνικές εξαγωγές στις αγορές της Κίνας (+146% την περίοδο 2009-2017) και του Ισραήλ (+193% κατά την ίδια περίοδο).

Οι «πρωταγωνιστές» των εξαγωγών

Οι επιμέρους επιδόσεις των 8 πιο δυναμικών ελληνικών εξαγωγικών προϊόντων είναι οι ακόλουθες:

Κομπόστα ροδακίνου. 1η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 20% παραμένει η Ελλάδα στις εξαγωγές κομπόστας, αφήνοντας αρκετά πίσω τη βασική της ανταγωνίστρια (Κίνα: 16%). Το συμπύρηνο ροδακίνου αποτελεί βασικό προϊόν παραγωγής της Ελλάδας, με κύριους προορισμούς χώρες της ΕΕ. Περιορισμό της ζήτησης σημείωσε ο βασικός προορισμός (Γερμανία) των ελληνικών εξαγωγών (από 30% το 2009 σε 19% το 2017). Ανερχόμενη αναδεικνύεται η αγορά των ΗΠΑ, η οποία πλέον καλύπτει το 4% των ελληνικών εξαγωγών κομπόστας έναντι 1% το 2009.

Φρέσκο ψάρι (τσιπούρα-λαβράκι). 1η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 17% τοποθετείται η Ελλάδα στις εξαγωγές φρέσκου ψαριού (τσιπούρα και λαβράκι). Το 12 της παγκόσμιας προσφοράς καλύπτεται από ευρωπαϊκές χώρες, αλλά υπάρχει ισχυρός ανταγωνισμός από την Τουρκία λόγω ευνοϊκού θεσμικού πλαισίου και κρατικών ενισχύσεων. Σε μόλις 4 χώρες της Δυτικής Ευρώπης (Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία) εξάγεται το 78% των ελληνικών εξαγωγών φρέσκων ψαριών.

Ελιές. 2η στον κόσμο με μερίδιο

της τάξης του 26% τοποθετείται η Ελλάδα στις εξαγωγές ελιών. Οι εξαγωγές ελιών παρουσίασαν ανθεκτικότητα κατά τη διάρκεια της κρίσης, ενώ εξάγονται σε 88 χώρες παγκοσμίως. Μόλις 2 μεσογειακές χώρες (Ισπανία, Ελλάδα) καλύπτουν το 53% της διεθνούς προσφοράς, με τις υπόλοιπες χώρες να έχουν μονοψήφια μερίδια. Ωστόσο, χώρες της Βορείου Αφρικής (όπως Μάρκο και Αίγυπτος) εισέρχονται δυναμικά στη διεθνή αγορά τα τελευταία χρόνια. Σε μόλις 2 χώρες (ΗΠΑ, Γερμανία) διοχετεύεται το 40% των ελληνικών εξαγωγών. Σημαντική είναι η μείωση της ζήτησης από την Ιταλία (από 12% το 2009 σε 7% το 2017).

Ελαιόλαδο. 3η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 8% τοποθετείται η Ελλάδα στις εξαγωγές ελαιόλαδου, με βασική ανταγωνίστρια χώρα την Ισπανία. Το 92% του παγκόσμιου εμπορίου ελαιόλαδου καλύπτεται μόλις από 5 χώρες. Μόλις σε 2 χώρες (Ιταλία, Γερμανία) διοχετεύεται το 62% των ελληνικών εξαγωγών, ενώ η Ισπανία αναδεικνύεται ως ανερχόμενη αγορά, αυξάνοντας τη ζήτησή της από 2% το 2009 σε 7% το 2017.

Μάρμαρο. 5η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 7,5% τοποθετείται η Ελλάδα στις εξαγωγές μαρμάρου. Ο βασικός προορισμός

των ελληνικών εξαγωγών (Κίνα) κατέγραψε σημαντική αύξηση της ζήτησης την τελευταία δεκαετία (κατά 74% κ.μ.ο. ετησίως). Ανερχόμενο εμφανίζεται το Κατάρ, που πλέον καλύπτει το 2% των ελληνικών εξαγωγών έναντι 0,2% το 2009, ενώ αντίθετα οι ελληνικές εξαγωγές χάνουν έδαφος στη Σιγκαπούρη από 6% το 2009 σε 1% το 2017. Μόλις 3 χώρες (Τουρκία, Ιταλία, Κίνα) καλύπτουν το 69% της διεθνούς προσφοράς, με τις υπόλοιπες χώρες να έχουν μονοψήφια μερίδια.

Βαμβάκι. 6η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 4% παραμένει η Ελλάδα στις εξαγωγές βαμβακιού. Το 2017 η χρηματιστηριακή τιμή του βαμβακιού κατέγραψε υψηλό πενταετίας. Μόλις 4 χώρες (ΗΠΑ, Ινδία, Βραζιλία, Αυστραλία) καλύπτουν το 74% της παγκόσμιας προσφοράς, με τις υπόλοιπες να έχουν μονοψήφια μερίδια. Στην Τουρκία (που αποτελεί τον κυριότερο προορισμό του ελληνικού βαμβακιού), η υποτίμηση της τουρκικής λίρας έναντι του δολαρίου ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τις εισαγωγές της. Ανερχόμενη εμφανίζεται η αγορά του Bangladesh, που πλέον καλύπτει το 4% των ελληνικών εξαγωγών, ενώ το 2009 δεν αποτελούσε προορισμό.

Γούνες. 9η στον κόσμο με μερίδιο



της τάξης του 3% τοποθετείται η Ελλάδα στις εξαγωγές σε γούνες. Δύο μόλις χώρες, η Κίνα και η Δανία, καλύπτουν το 53% της διεθνούς προσφοράς, με τις υπόλοιπες χώρες να έχουν μονοψήφια μερίδια. Βασικό προορισμό των ελληνικών εξαγωγών αποτελεί η Ρωσία, με αρκετά ωστόσο μειωμένη ζήτηση (κατά 16% την τελευταία δεκαετία). Ανερχόμενη αγορά αποτελεί η Δανία, της οποίας η ζήτηση αυξήθηκε κατακόρυφα (κατά 147% κ.μ.ο. ετησίως την τελευταία δεκαετία).

Ειδική κατηγορία. τυριού (φέτα). 10η στον κόσμο με μερίδιο της τάξης του 3% τοποθετείται η Ελλάδα,

με τη φέτα στις εξαγωγές ειδικού τύπου τυριού. Χώρες της Δυτικής Ευρώπης καλύπτουν το 44% της διεθνούς προσφοράς. Αύξημένη ζήτηση σημείωσαν οι δύο βασικοί προορισμοί των ελληνικών εξαγωγών την τελευταία δεκαετία (Γερμανία: +98% και ΗΒ: +140%), ενώ ξεχώρισαν η έντονη άνοδος της Γαλλίας (+349%) και της Ιαπωνίας (445%) ειδικά μετά την υπογραφή της συμφωνίας το 2017 με την ΕΕ για τη χρήση του όρου ΠΟΠ. Αντίθετα, πτώση κατέγραψε η ζήτηση από την Κύπρο (κατά 10% την τελευταία δεκαετία).